

Inhoud

redactie	Inleiding	13
	Het politieke leven in de 18de eeuw	15
dr A.J. Veenendaal jr.	De Republiek voor het laatst als grote mogendheid 1702-1727	16
	<i>De toestand na de dood van Willem III</i>	16
	<i>De Spaanse Successieoorlog</i>	19
	<i>De vrede van Utrecht</i>	23
	<i>Stilstand en consolidatie</i>	27
prof.dr R. de Schryver	De Zuidelijke Nederlanden als Frans en geallieerd protectoraat 1700-1715	31
	<i>Inleiding</i>	31
	<i>De Franse greep op de Spaanse Nederlanden in dienst van het Frans-Beiers bondgenootschap</i>	31
	<i>Bergeycks hervormingen in de jaren 1701-1705</i>	36
	<i>De geleidelijke herovering van de Spaans-Nederlandse gebieden en de vestiging van het Engels-Nederlands Condominium</i>	37
	<i>De Spaans-Franse Nederlanden na Ramillies</i>	39
	<i>Max Emanuels soevereiniteit in de Zuidelijke Nederlanden als onderdeel van de vredesregeling te Utrecht 1711-1714</i>	41
drs J.A.F. de Jongste	Een bewind op zijn smalst. Het politiek bedrijf in de jaren 1727-1747	44
	<i>Simon van Slingelandt gekozen tot raadpensionaris (1727)</i>	44
	<i>Macht en onmacht van het oligarchisch bestel</i>	46
	<i>De opgang van Oranje</i>	50
	<i>Op het Europese toneel</i>	55
prof.dr P. Lenders	De Zuidelijke Nederlanden 1715-1740. Politieke ontwikkeling	60
	<i>De moeilijke vestiging van het Oostenrijks gezag</i>	60
	<i>De landvoogdij van Maria Elisabeth</i>	66
drs J.A.F. de Jongste	De Republiek onder het erfstadhouderschap 1747-1780	73
	<i>De omwenteling (april-mei 1747)</i>	73
	<i>Oorlog of vrede</i>	75
	<i>Gewesten en steden in beroering</i>	77
	<i>Een bewind gewogen</i>	84
	<i>Spanningen rond een stelsel</i>	85
prof.dr P. Lenders	De Zuidelijke Nederlanden onder Maria Theresia 1740-1780	92
	<i>De Oostenrijkse Successieoorlog 1740-1748</i>	92
	<i>De binnenlandse ontwikkeling na de vrede van Aken 1749-1780</i>	97
	<i>De buitenlandse politiek 1749-1780</i>	107
dr C.H.E. de Wit	Oud en Modern. De Republiek 1780-1795	113
	<i>Revolte tegen de patroon</i>	113
	<i>De democratische beweging</i>	116
	<i>De oranjepartij onder Engelse leiding</i>	118
	<i>De eerste poging tot een staatsgreep</i>	120
	<i>De staatsgreep van september 1787</i>	122
	<i>Restauratie en ondergang</i>	123
dr J. Hovy	Institutioneel onvermogen in de 18de eeuw	126
	<i>Probleemstelling</i>	126
	<i>De gebreken en het redres der Generaliteitsorganen</i>	128
	<i>De burgerbewegingen en het 'institutioneel onvermogen'</i>	136
	<i>Besluit</i>	138

drs L. Dhont	Politiek en institutioneel onvermogen 1780-1794 in de Zuidelijke Nederlanden	139
	<i>De oorsprong van de jozefijnse ommekeer</i>	139
	<i>De Oostenrijkse Nederlanden en het theresiaanse compromis</i>	141
	<i>De jozefijnse omwenteling</i>	142
	<i>De revolte van de lokale machtigen</i>	144
	<i>Het vorstelijk machtsherstel binnen de oude constituties</i>	145
	<i>De omwenteling</i>	146
	<i>De crisis binnen de revolutie</i>	149
	<i>De ondergang van de Republiek der Verenigde Nederlandse Staten</i>	152
	<i>De tijd der gedupeerden: de eerste Oostenrijkse restauratie (1790-1792)</i>	153
	<i>De Franse verovering en de 'Belgische Republiek' (1792-1793)</i>	154
	<i>De tweede Oostenrijkse restauratie (1793-1794)</i>	156
	<i>Besluit</i>	156
	Socioculturele geschiedenis 1500-1800	161
drs V. Schaper-Voss	Inleiding kunst en letteren	162
prof.dr L. Rens	Literatuur en toneel in de 16de en 17de eeuw	163
	<i>De Rederijkers 1500 - ± 1570</i>	163
	<i>De vroege renaissance ± 1570 - ± 1600</i>	166
	<i>De doorbraak van de renaissance ± 1600 - ± 1620</i>	168
	<i>De rijpe Gouden Eeuw ± 1620 - ± 1670</i>	175
	<i>De tijd van het Frans classicisme (vanaf ± 1670)</i>	179
drs V. Schaper-Voss	Literatuur in de Republiek in de 18de eeuw	181
prof.dr J. Smeyers	Literatuur en toneel in de Zuidelijke Nederlanden in de 18de eeuw	190
prof.dr J. IJsewijn	Humanisme. De neolatijnse literatuur	196
prof.dr H. Vervliet	De typografie gedurende de 15de tot 18de eeuw	198
dr M. Schneider	Kranten	207
prof.dr C. Koeman	Atlassen	214
A. van der Blom	Historieprenten 1500-1800	222
prof.dr J.A. van Houtte	Mondelinge communicatie	228
prof.dr J.J.M. Timmers	Bouwkunst in de 16de tot 18de eeuw	229
J. Boreel	Beeldhouwkunst	241
dr R.H. Marijnissen	Schilderkunst in de 16de tot 18de eeuw	250
drs C.E. Zonneville-Heyning	Meubels in de 16de tot 18de eeuw	263
drs L.H.D. van Looveren	Grafiek in de 16de tot 18de eeuw	269
drs E.J. Kalf	Wandtapijtkunst in de 16de tot 18de eeuw	276
	<i>Noordelijke Nederlanden</i>	279
drs P.C. Ritsema van Eck	Nederlands glas 1600-1800	283
drs B. ter Molen-Den Outer	Edelsmeedkunst in de 16de, 17de en 18de eeuw	289
	<i>Gilden</i>	289
	<i>Technieken</i>	290
	<i>De 16de eeuw</i>	290
	<i>De stijl</i>	290
	<i>De 17de eeuw</i>	291
	<i>Keurtekens</i>	293
dr J.G.A. ten Bokum	Muziek in de Noordelijke Nederlanden in de 16de tot 18de eeuw	295
	<i>De 16de eeuw</i>	295
	<i>De 17de eeuw</i>	298
	<i>De 18de eeuw</i>	300
prof.dr J.L. Broeckx	Muziek in de Zuidelijke Nederlanden in de 16de tot 18de eeuw	303
	<i>De 16de eeuw</i>	303
	<i>De 17de eeuw</i>	310
	<i>De 18de eeuw</i>	314

	Het religieuze leven in de 18de eeuw	317
dr S.B.J. Zilverberg	Kerk en Verlichting in Noord-Nederland	318
	<i>Inleiding</i>	318
	<i>Vluchtelingen in Nederland in de 17de eeuw</i>	319
	<i>Oude en nieuwe heterodoxe denkbeelden</i>	321
	<i>Vluchtelingen in de 18de eeuw</i>	322
	<i>Buitenlanders over de tolerantie</i>	323
	<i>Laatste strijd tegen de heterodoxie</i>	324
	<i>Rousseau en Voltaire</i>	326
	<i>Geloof en natuurwetenschappen</i>	327
	<i>Godsdienst en maatschappij</i>	329
	<i>De kerk en de staatkundige veranderingen</i>	329
prof.dr J. van den Berg	Godsdienstig leven binnen het protestantisme in de 18de eeuw	331
	<i>De kerkelijke situatie omstreeks 1700</i>	331
	<i>Verlichting en theologie</i>	332
	<i>Van Nadere Reformatie tot Reveil</i>	337
	<i>Het kerkelijk leven</i>	339
	<i>Het einde van de 'heersende' kerk</i>	344
dr M.T.J. van der Vorst	Godsdienstige leven buiten het protestantisme in de 18de eeuw	345
	<i>Rooms of ook Hollands?</i>	345
	<i>De parochiële praktijk in de Noordnederlandse kerk</i>	349
	<i>De katholieken in de Generaliteitslanden</i>	353
	<i>De joden in de Republiek</i>	356
dr J. Roegiers	Kerk en Staat in de Oostenrijkse Nederlanden	361
	<i>Politiek jansenisme</i>	361
	<i>Ultramontaanse zege onder Maria Elisabeth 1742-1747</i>	363
	<i>De Belgische kerkhervorming</i>	364
	<i>De jozefistische kerkhervorming: een importartikel 1780-1790</i>	369
	<i>Van rellen tot revolutie</i>	371
prof.dr R. Mols	De seculiere clerus	376
	<i>Het aartsbisdom Mechelen</i>	376
	<i>De vijf gewone bisdommen van de Mechelse kerkprovincie</i>	381
	<i>Het Kamerijkse restgebied en het Luikse Sticht</i>	382
	<i>Parochiale structuren en zielzorgers. Het kapittelwezen</i>	386
dr E. Persoons	De reguliere clerus: een statistische benadering	389
	<i>Kwantitatieve benadering</i>	389
	<i>De verdrukking door de staat</i>	393
	<i>Algemeen besluit</i>	395
prof.dr M. Cloet	Het gelovige volk in de 18de eeuw	396
	<i>Inleiding</i>	396
	<i>De verplichte praktijken</i>	397
	<i>De volksdevoties</i>	401
	<i>Het godsdienstig onderwijs</i>	405
	<i>Het zedelijk leven</i>	407
	<i>Slotbeschouwingen over christianisatie en dechristianisatie</i>	409
dr J. Roegiers	Kerk en Verlichting in de Zuidelijke Nederlanden	413
	Overzeese geschiedenis in de 17de en 18de eeuw	419
prof.dr M.A.P. Meilink- Roelofs	Inleiding bij de overzeese geschiedenis in de 17de en 18de eeuw	420
drs F.S. Gaastra	De VOC in Azië 1680-1795	427
	<i>De VOC onder de Republiek</i>	427
	<i>De VOC in Azië</i>	437
	<i>Handel en scheepvaart</i>	457
dr P.C. Emmer	Suiker, goud en slaven; de Republiek in West-Afrika en West-Indië 1674-1800	465
	<i>Inleiding</i>	465
	<i>De tweede WIC en de periode der vrijhandel</i>	466

	<i>Nederlands Guyana</i>	471
	<i>De Nederlandse Antillen</i>	477
	<i>De Westkust van Afrika</i>	479
	<i>Nederland en het Atlantisch gebied</i>	482
dr R.J. Ross	De VOC in Zuid-Afrika 1652-1795	484
	Noten	496
	Geciteerde bronnen en literatuur	503
	Beredeneerde bibliografie	509
	Verantwoording van de illustraties	540
	Index op personen	541